

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.627/2015/4.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke
Sipőczné dr. Tánczos Rita előadó bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes: ...

A felperes képviselője: dr. Farkas és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző:
dr. Farkas Sándor ügyvéd)

Az alperes: ...

Az alperes képviselője: Jaczkovics Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr.
Hegedűs Eszter ügyvéd)

A per tárgya: közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése
jogkövetkezménye

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Zalaegerszegi Törvényszék
2.Mf.20.428/2015/7.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Zalaegerszegi Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság 1.M.324/2014/3.

Rendelkező rész

A Kúria a Zalaegerszegi Törvényszék 2.Mf.20.428/2015/7. számú ítéletét
hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az
alperesnek 10.000 (tízezer) forint + 2700 (kétezer-hétszáz) forint
áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 50.000 (ötvenezer) forint
illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

[1] A felperes 2011. szeptember 1-jétől állt az alperes alkalmazásában
adjunktus munkakörben. Kinevezésében a munkáltató előírta, hogy a
munkakör betöltéséhez szükséges feltételeket a felsőoktatásról
szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 87. §-a és
91. §-a, valamint az intézmény foglalkoztatási követelményrendszere

szerint köteles teljesíteni. Előírta továbbá azt is, hogy a foglalkoztatási követelményrendszerben meghatározott követelmények közül 2014. szeptember 1-jéig PhD. fokozatot kell szereznie.

- [2] A felperes kinevezésekor a ... Tudományegyetem Egészségtudományi Doktori Iskolájánál állt jogviszonyban, ahol 2010. augusztus 30-án abszolutóriumot szerzett, de a fokozatszerzési eljárást a kinevezés időpontjában és azóta sem kezdte meg, nem létesített doktorjelölti jogviszonyt.
- [3] Az alperes 2014. augusztus 21-én kelt intézkedésével felmentéssel megszüntette a felperes közalkalmazotti jogviszonyát, mivel nem teljesítette a foglalkoztatási követelményrendszerben meghatározottakat, illetve azokat a munkakörének betöltéséhez szükséges feltételeket, melyeket a kinevezési okmányban számára előírtak, így 2014. szeptember 1-jéig nem szerzett PhD. fokozatot.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes az intézkedést sérelmezve közalkalmazotti jogviszonya megszüntetése jogellenességének megállapítását kérte. Marasztalási igényt nem terjesztett elő, figyelemmel arra, hogy kára nem keletkezett. A felmentést azért tartotta jogszabálysértőnek, mert a kinevezés időpontjában a PhD. fokozat megszerzésének előírása nem nyugodott sem jogszabályon, sem az intézmény foglalkoztatási követelményrendszerén, s a munkáltató azáltal, hogy e többletkövetelményt előírta, eltért a Kjt. és az ágazati szabályoktól, így a felmentés indoka nem volt valós.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a felperes kinevezésekor az Ftv. 87. § (1) bekezdés b) pontja alapján támasztott szigorú foglalkoztatási feltételt a felperessel szemben. A felperes a doktori képzést követő fokozatszerzési eljárást nem kezdte meg, doktorjelölti jogviszonyt nem létesített, így jogszerűen szüntette meg a felperes jogviszonyát.

Első- és másodfokú ítélet

- [6] A Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.324/2014/3. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és 101.600 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy az adjunktus munkakörben történő foglalkoztatás feltétele a doktorjelölti jogviszony létesítése volt. A felperes kinevezése időpontjában és azt követően sem állt doktorjelölti jogviszonyban, így kinevezése jogszabályba ütközött, nem felelt meg az Ftv. 87. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak, ezért közalkalmazotti jogviszonya érvénytelen megállapodáson alapult. A felmentés időpontjában hatályos, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 24. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 29. § (1) bekezdése alapján a munkáltató köteles volt a jogviszonyt megszüntetni, mivel az érvénytelenség okát a felperes utóbb sem hárította el. A semmisséget az Mt. 27. § (3) bekezdésének megfelelően hivatalból kellett észlelni, ezért a közalkalmazotti

jogviszony munkáltatói megszüntetése jogellenességére a felperes nem alapíthatott igényt.

- [7] A felperes fellebbezése folytán eljáró Zalaegerszegi Törvényszék 2.Mf.20.428/2015/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta, és 50.800 forint perköltség fizetésére kötelezte a felperest.
- [8] A másodfokú bíróság azzal pontosította az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonya 2015. március 31-ével került megszüntetésre azzal, hogy 2014. szeptember 1-jétől 2014. december 15-éig munkavégzésre kötelezték, míg 2014. december 16-ától 2015. március 31-éig a munkavégzés alól mentesítették.
- [9] A törvényszék ítéletében kifejtette, hogy az egységes bírói gyakorlat értelmében a jogszabályban előírt feltétel nélkül foglalkoztatott közalkalmazott jogviszonya érvénytelen. Az Ftv. 87. § (1) bekezdésének b) pontja az adjunktus munkakörben történő alkalmazás feltételeként a doktorjelölti jogviszony létesítését írta elő, a felperes azonban kinevezése időpontjában és azt követően sem felelt meg ennek a feltételnek. A munkáltató az Ftv. 87. § (1) bekezdésében biztosított felhatalmazással a foglalkoztatási követelményrendszer 152. § (3) bekezdésének alkalmazásával szigorú előírásként határozta meg a PhD. fokozat megszerzését. Az Ftv. 91. § (1) bekezdése b) pontja nem doktorjelölti jogviszony létesítésére, hanem az adjunktus munkakör betöltéséhez szükséges feltétel, a PdD. fokozat megszerzésére adott nyolc év haladékosan az adjunktusi munkakörben való továbbfoglalkoztatás feltételeként.
- [10] A törvényszék megállapította, hogy mivel az Ftv. 87. § (1) bekezdés b) pontja alapján a doktorjelölti jogviszony az adjunktusi munkakörben történő alkalmazás feltétele volt, s ennek a felperes nem felelt meg, s az érvénytelenség okát később sem hárította el, az Mt. 29. § (1) bekezdésének megfelelően az alperes jogszerűen számolta fel a jogviszonyt.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

- [11] A felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melyben kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül, s hozzon a jogszabályoknak megfelelő ítéletet és marasztalja az alperest a perköltségben. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Ftv. 87. § (1) bekezdését és 91. § (1) bekezdését. Érvelése szerint a paragrafusokat együtt, a jogalkotói szándékot feltárva kell értelmezni, s ha a munkaügyi bíróság álláspontja helyes lenne, értelmét veszítené a törvény 91. § (1) bekezdése. Ez a rendelkezés az adjunktus vonatkozásában egy végső határidőt szab, s nyolc évben határozza meg a munkába állástól számítottan azt az időtartamot, amely alatt a munkakör betöltéséhez szükséges feltételeket teljesíteni kell.
- [12] A felperest kinevezése okmánya szerint gyakornok munkakörbe nevezték ki, adjunktusi beosztásba. Ez gyakornoki munkakört jelent

adjunktusi feladattal, többlet megbízással. A felperes gyakornoki kinevezése így semmiképpen nem lehet érvénytelen, egy gyakornoknak nem előírt követelmény a doktorjelölti jogviszony létesítése. Az alperes követelményrendszerében nem volt az adjunktusi munkakörhöz feltételként szabva doktori fokozat megszerzése, így a felperes jogviszonya érvényesen jött létre, s valós ok hiányában került megszüntetésre. A felperes doktorjelölti jogviszony megléte hiányában is kinevezhető volt adjunktussá azzal a megkötéssel, hogy munkába állásától számított nyolc év elteltéig az alkalmazási feltételt jogviszonya megszűnése terhével teljesítenie kellett.

- [13] A törvényszék helytelenül értelmezte az Ftv. 87. §-a rendelkezéseit, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a kinevezés érvénytelen volt. A PhD. fokozat megszerzését sem jogszabály, sem az intézmény foglalkoztatási követelményrendszere nem írta elő, ez a feltétel tehát nem létező feltétel volt, így annak teljesítését nem kérhették számon.
- [14] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte, hogy a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét annak helyes indokaira tekintettel hatályában tartsa fenn, és marasztalja a felperest a felülvizsgálati eljárás költségében. Érvelése szerint az Ftv. 87. § (1) bekezdése és 91. § (1) bekezdés b) pontja együttes alkalmazása csak akkor értelmezhető, ha a közalkalmazotti jogviszony érvényesen létrejött. A munkáltató a kinevezési okmányában volt köteles meghatározni, hogy a munkakör betöltéséhez szükséges feltételeket az oktatónak milyen ütemezésben kell teljesíteni. A felperes kinevezési okmányában meghatározták és előírták azt, hogy 2014. szeptember 1-jéig PhD. fokozat megszerzésére köteles. A törvény továbbfoglalkoztatási tilalmat határoz meg bizonyos határidő eltelte és a feltételek be nem következte esetében. A felperes az alapeljárásban nem vitatta adjunktusi munkakörét, így mindez a felülvizsgálati eljárás tárgya már nem lehet.

Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.
- [16] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272.§ (2) bekezdés]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti [1/2016.(II.15.) PK vélemény a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről].
- [17] A felperes felülvizsgálati kérelmében sérelmezte, hogy kinevezése szerint nem adjunktusi, hanem gyakornoki munkakört töltött be, így gyakornoki kinevezése semmiképpen nem lehetett érvényes. A felperes ennek megfelelően a tényállás megállapítását kifogásolta, azonban

nem jelölte meg e körben a megsértett jogszabályhelyet. Ez a kérdés ezen túl nem képezte az első-, illetve másodfokú eljárás tárgyát sem, a jogerős ítélet azonban csak olyan körben támadható felülvizsgálattal, amely az első- és másodfokú eljárásban is felmerült (EBH 2000.371., BH 2002.283.). Erre figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati kérelem ezen pontját érdemben nem vizsgálta. Az irányadó tényállás szerint a felperes kinevezése adjunktus munkakörre szólt.

- [18] A felperes felülvizsgálati kérelmében azt kifogásolta, hogy az alperes kellő alap nélkül írta elő számára a PhD. fokozat meghatározott ideig történő megszerzését, figyelemmel arra, hogy a doktorjelölti jogviszonyon túli alkalmazás, illetőleg munkakör betöltési feltétel ránézve az általános kinevezési feltételeken túl a kinevezésekor nem volt.
- [19] Ezzel ellentétben helytállóan érvelt a másodfokú bíróság azzal, hogy a munkáltató a kinevezésben az Ftv. 152. § (3) bekezdésének alkalmazásával szigorúbb előírásként határozta meg a PhD. fokozat megszerzését. E PhD. fokozat megszerzésének elengedhetetlen feltétele az adjunktusi munkakörben való alkalmazáshoz eleve szükséges doktorjelölti jogviszony. Egy érvényesen létrejött jogviszony esetén lett volna vizsgálható az, hogy az Ftv. 91. § (1) bekezdése b) pontja tükrében a felperes felmentése jogszerű volt-e vagy sem. Az eljáró bíróságok azonban ezt megelőzően helyesen azt a kérdést vizsgálták, hogy a felperes jogviszonya érvényesen jött-e létre vagy sem, így a kérdés megítélése során nem volt jelentősége annak a körülménynek, hogy a munkáltató jogszerűen írta-e elő a felperes számára alkalmazási feltételként a PhD. fokozat megszerzését.
- [20] Kellő alap nélkül állította a felperes felülvizsgálati kérelmében azt, hogy 2008. szeptember 1-jét követően doktorjelölti jogviszony megléte hiányában is kinevezhető volt adjunktussá azzal a megkötéssel, hogy a munkába állástól számított nyolc év leteltéig az alkalmazási feltételt jogviszonya megszüntetése terhével kellett teljesíteni. Ezzel ellentétben megállapítható, hogy az Ftv. 87. § (1) bekezdése az adjunktusi munkakörben történő alkalmazás feltételeként rögzíti a doktorjelölti jogviszony létesítését, mindezek hiányában az érvényesen nem jöhet létre. Ezzel ellentétben az Ftv. 91. § (1) bekezdés b) pontja a már érvényesen fennálló adjunktusi munkakör vonatkozásában tartalmaz olyan előírást, a munkakör betöltéséhez szükséges feltételek - például a PhD. fokozat megszerzése vagy egyéb, a kinevezési okmányban, illetve a foglalkoztatási követelményrendszerben meghatározott feltételek teljesítése - vonatkozásában biztosít a munkáltató számára nyolc év haladékadási lehetőséget.
- [21] Az adjunktussá történő kinevezés feltétele többek között a doktorjelölti jogviszony létesítése, amely vonatkozásában a jogszabály nem határozott meg türelmi időt, nem biztosított haladékot. Ennek megfelelően mivel a felperes kinevezésekor nem állt doktorjelölti jogviszonyban, a kinevezése jogszabályba

ütközött, az semmis, ezért az Mt. 29. § (1) bekezdésének megfelelően helytállóan számolta fel azt a munkáltató. A felperes közalkalmazotti jogviszonya megszüntetése ezért nem volt jogellenes, így az Mt. 82. § (1) és (2) bekezdésében írt jogkövetkezmények nem voltak alkalmazhatók.

- [22] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet jogszabálysértés hiányában a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [23] A pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárási költségét, míg a felülvizsgálati eljárási illetéket a felperest megillető munkavállalói költségkedvezményre figyelemmel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [24] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. április 13.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k.
előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző